

[Undervisningsministeren]

Som det ligeledes er nævnt i statsministerens åbningsredegørelse, agter jeg snarest at fremsætte lovforslag om studiestøtte. Arbejdet hermed er så vidt fremskredet, at fremsættelsen kun afventer nogle få afklaringer, og jeg skal derfor vente med en nærmere redegørelse for forslaget, til det er fremsat her i tinget.

Jeg kan endvidere oplyse, at regeringen fra rigsombudsmanden på Færøerne har modtaget underretning om, at Færøernes hjemmestyre har anbefalet, at de lovforslag vedrørende skole- og undervisningsforhold samt læreruddannelse på Færøerne, som er omtalt i statsministerens redegørelse, fremsættes for folketinget. De fire lovforslag, der bemyndiger hjemmestyret til at fastsætte nærmere regler om folkeskolen, læreruddannelsen, fritidsundervisningen m. v. samt erhvervsskoler, vil i nær fremtid blive fremsat for folketinget i den skikkelse, som Færøernes hjemmestyre har anbefalet.

I forbindelse med undervisningsministeriets overtagelse af særforsorgsundervisningen kan der blive behov for ændringer af skolestyrelsesloven, ligesom der kan blive behov for en styrelsesordning for rigshospitalet.

Endelig kan det oplyses, at regeringen fortsat overvejer, hvilke initiativer der kan tages vedrørende Det Nødvendige Seminarium.

Ungdomsarbejdsløsheden er en af de alvorligste følger af den afsvækkede vækst i produktion og beskæftigelse, vi har oplevet siden 1974, og der er derfor grund til at nævne de igangværende initiativer inden for uddannelsesområdet.

Siden 1975 har arbejdsministeriet og undervisningsministeriet i et nært samarbejde iværksat særlige foranstaltninger mod ungdomsarbejdsløsheden med inddragelse af kommunerne og erhvervslivet. Beskæftigelsesplanen, der blev vedtaget i forbindelse med forliget i 1977, medførte dels en forlængelse af de foranstaltninger, der allerede var i gang, dels en udvidelse af foranstaltningerne.

Beskæftigelsesplanens ungdomsprogram, der omfatter årene 1978-80, har til formål at supplere den almindelige uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik med henblik på unge, der efter folkeskolen søger ud på arbejdsmarkedet, og som ikke umiddelbart ønsker eller har mulighed for at fortsætte en uddannelse inden for de eksisterende rammer, unge, der

afbryder en faglig eller gymnasial uddannelse, færdiguddannede, der forlader uddannelsesinstitutionerne, og som har vanskeligt ved at finde beskæftigelse, og at fremskaffe flere lære- og praktikpladser.

Beskæftigelsesforanstaltningerne, som retter sig mod de ca. 75.000 arbejdsløse unge under 25 år, har deres hovedvægt i de kommunale og amtskommunale initiativer. De kommunale og amtskommunale kurser skal normalt være tilrettelagt således, at deltagerne kan bevare arbejdsløshedsdagpenge eller sociale ydelser efter bistandsloven. Der vil derfor typisk være tale om koncentrerede kursusforløb inden for et afgrænset fagområde. De forskellige kurser kan tilbydes enkeltvis eller i kombinationer. Det er også muligt at tilbyde kurser med beskæftigelsesprojekter eller jobtræning i virksomheder.

De vide rammer og den decentraliserede struktur medfører, at der rundt omkring i landet bliver gennemført en lang række eksperimenter med nye former for uddannelse. En del af de nydannelser, der forsøges, vil kun have forbigående interesse, mens andre indebærer en afprøvning og udvikling af pædagogiske principper af generel interesse. Dette gælder navnlig de koncentrerede kurser på folkeskole- og gymnasieniveau og forsøgene med kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer. Det gælder for begge undervisningstilbud, at de tiltrækker grupper af unge, der ikke tidligere har gjort brug af samfundets undervisningstilbud efter afslutning af folkeskolen. Meget tyder på, at kombinationen af produktion og uddannelse kan være et reelt tilbud til sådanne unge. Deltagelse i et uddannelses- og produktionsfællesskab kan være en vej for socialt og psykisk truede unge. Vi håber, at der kan indvindes erfaringer gennem disse programmer, der kan omsættes i mere permanente uddannelsesstilbud til de truede ungdomsgrupper, når beskæftigelsessituationen er vendt til det bedre.

Med hensyn til den mere langsigtede planlægning af uddannelserne skal jeg henvise til U 90, den redegørelse for det danske uddannelsessystem frem til 1990, som det centrale uddannelsesråd afgav i foråret, og som vi havde til debat her i tinget sidst i samlingen 1977-78. Jeg har allerede under omtalen af lovgivningen nævnt det i U 90 stillede forslag om, at det gøres til en pligt for kommu-